

## JAKÝ JE VZTAH OBČANŮ ČR K RŮZNÝM NÁRODŮM A ETNIKŮM?

**Občané ČR mají velmi příznivý vztah ke Slovákům, dále také k Angličanům, Francouzům, Američanům a Němcům. Aktuální výzkum potvrdil poněkud otevřenější vztah české veřejnosti k Vietnamcům a Číňanům. Méně vstřícní jsou lidé k Afgháncům, Čečencům a Arabům. Nejvíce předsudků však mají Češi vůči Romům.**

*Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 11. - 20. března 2014. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1070 respondentů.*

Vztah české veřejnosti k cizincům zjišťuje STEM ve svých výzkumech dlouhodobě. Toleranci a vstřícnost k jednotlivým národům a etnikům, jejichž příslušníci žijí v České republice, zkoumá prostřednictvím ochoty lidí mít je jako sousedy. Rozdíly jsou dány jednak geografickou a kulturní blízkostí Čechů k různým národům a etnikům, jednak zkušeností (historickou i zcela nedávnou, zprostředkovanou i přímou), kterou s nimi Češi mají.

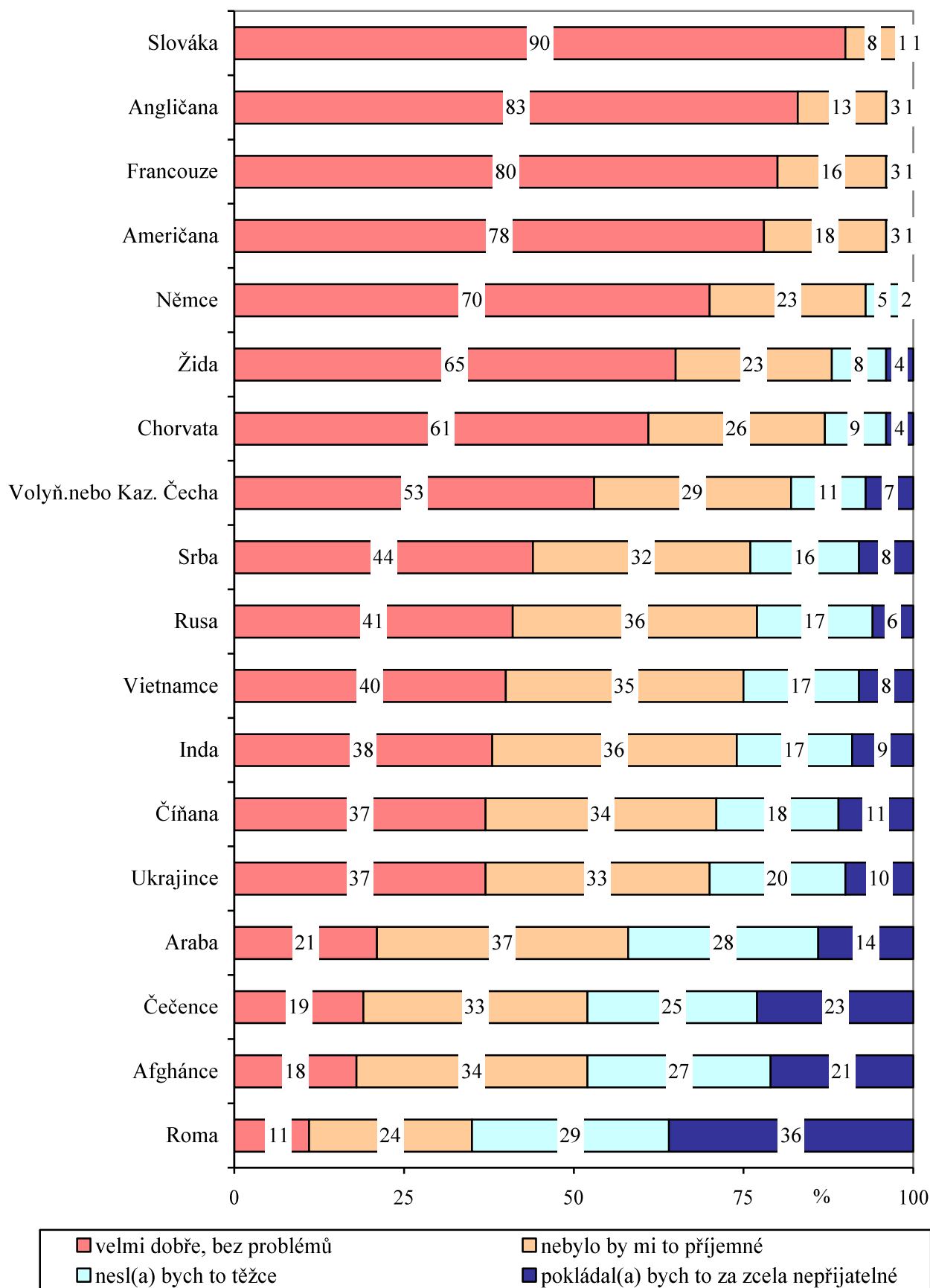
Tradičně nejlépe jsou českou veřejností vnímáni Slováci – bezproblémový postoj k nim vyjádřilo 90 % dotázaných. Zhruba tříčtvrtinová většina veřejnosti by bez problémů přijala sousedství s Angličanem (83 %), Francouzem (80 %), Američanem (78 %) a Němcem (70 %). Přibližně tři pětiny občanů by rovněž neměly problém s tím mít za sousedy Židy (65 %) nebo Chorvaty (61 %). Polovina lidí by velmi dobře snesla sousedství s Volyňskými a Kazašskými Čechy (53 %).

Zhruba dvě pětiny populace by bez problémů vnímaly sousedství Srbů (44 %), Rusů (41 %), Vietnamců (40 %), Indů (38 %), Číňanů (37 %) a Ukrajinců (37 %). Ještě méně vstřícně jsou českými občany vnímáni Arabové (21 % lidí by je bez problémů přijalo za sousedy), Čečenci (19 %) a Afghánci (18 %).

Podobně jako jsme v úvodu zmínili tradičně velmi dobrý vztah Čechů ke Slovákům, můžeme teď konstatovat dlouhodobě špatný vztah české veřejnosti k Romům. Konkrétně pouze 11 % českých občanů by přijalo bez problémů, kdyby v jejich sousedství žili Romové, a více než třetina lidí (36 %) považuje takové soužití za zcela nepřijatelné.

„Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:“

(podíly odpovědí v %)

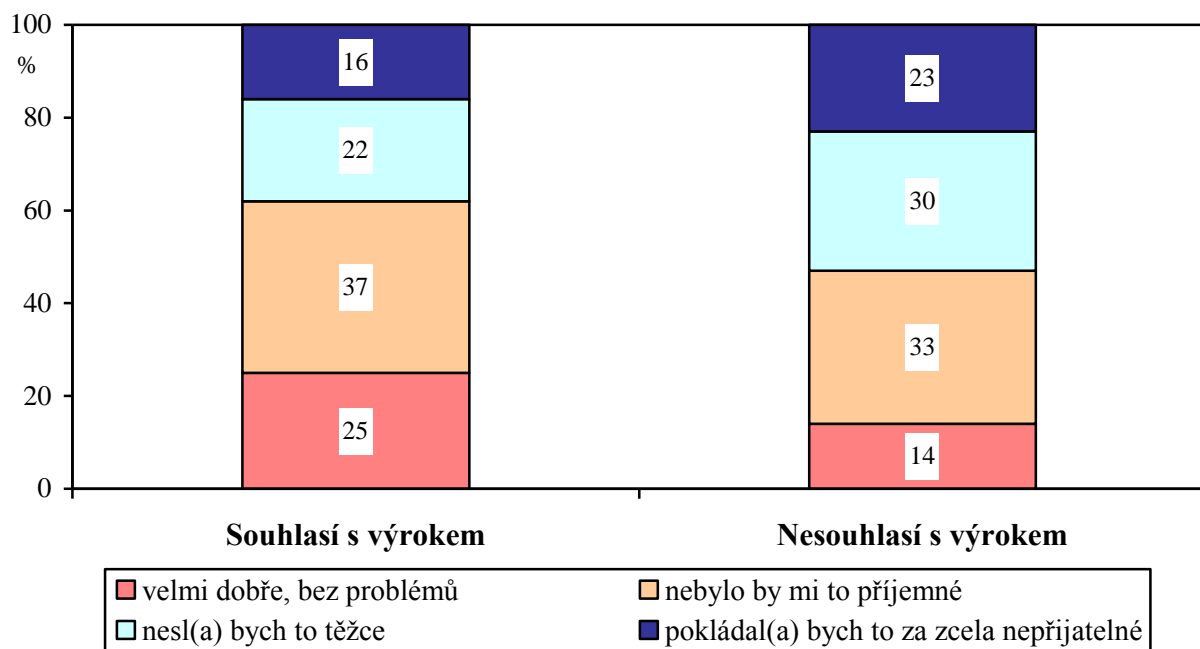


Pramen: STEM, Trendy 3/2014, 1070 respondentů

Česká veřejnost je v hodnocení jednotlivých národů a etnik poměrně jednotná, různé skupiny obyvatel se významně neodlišují. U hůř hodnocených národů a etnik má však vliv postoj k cizincům obecně. Ti lidé, kteří se domnívají, že každý člověk, který v naší zemi žije, by měl mít právo získat občanství nebo že by každá etnická skupina měla mít možnost žít podle vlastních tradic a zvyků, častěji se sousedstvím s cizincem nemají problém. Nejvýraznější rozdíly v tomto ohledu zjišťujeme u soužití s Afghánci, Čečenci, Indy a Romy (viz ilustrace v následujícím grafu).

*„Jak byste nesl(a), kdybyste měla(a) za souseda: Afghánce?“*

Podle souhlasu s výrokem: „Každý člověk žijící v České republice by měl mít právo získat občanství bez ohledu na svoji národnost a etnický původ.“



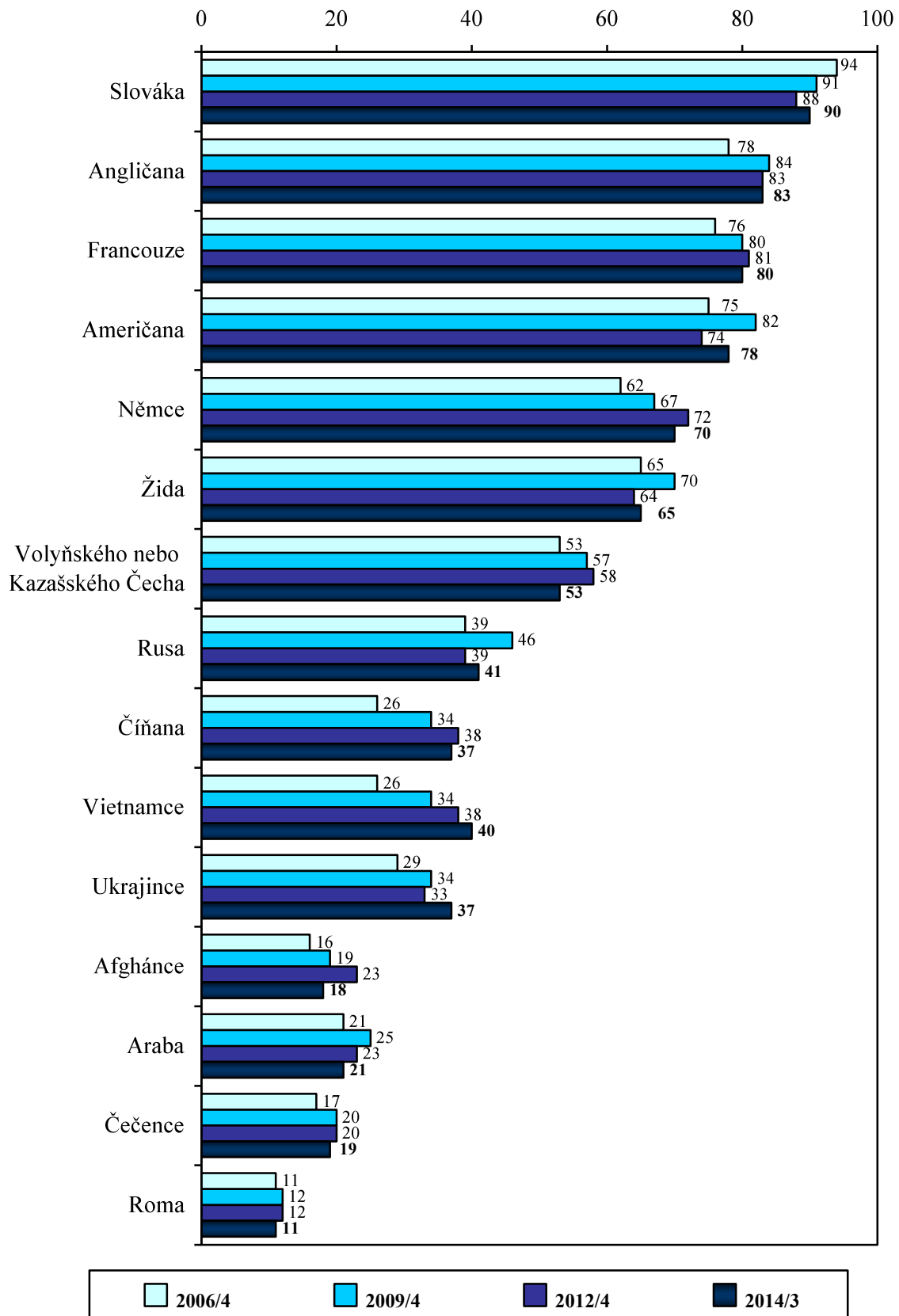
Pramen: STEM, Trendy 3/2014, 1070 respondentů

Vztah Čechů ke sledovaným národům a etnikům se od roku 1994, kdy jej STEM začal zjišťovat, zásadně nezměnil (pouze v letech 2005-2008 došlo k všeobecnému mírnému poklesu zastoupení příznivých postojů).

Zaměříme-li se podrobněji na srovnání předchozího výzkumu z roku 2012 a aktuálního výzkumu z března 2014, můžeme pozorovat pokračující zlepšování vztahu českých občanů k Vietnamcům. Dále se mírně zlepšil vztah k Američanům a rovněž k Ukrajincům, u kterých zjišťujeme dosud nejvyšší naměřený podíl lidí, kteří uvedli, že by sousedské soužití s Ukrajinci nesli zcela bez problémů.

„Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:“

(podíly odpovědí „velmi dobře, bez problémů“ v %)



Pramen: STEM, Trendy 4/2006, 4/2009, 4/2012, 3/2014